

From a Thousand Comes One: The Road Toward Perfection and the Rise to Torah Greatness
 פרשת חיי שרה – חג הסמיכה, תשפ"ב

1) בראשית פרק כג, פסוק א

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה.

2) בראשית רבה – פרשה נח, אות ג

רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ וְהַצְּבוּר מִתְּנַמְנָם בְּקֵשׁ לְעוֹרְרוֹ אָמַר מָה רָאָתָה אֶסְתֵּר שְׁתַּמְלֹךְ עַל שִׁבְעַת וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה, אֲלָא תְּבוּאָה אֶסְתֵּר שְׁהִיְתָה בַּת בַּתָּה שֶׁל שָׂרָה שְׁחִיְתָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים וְשִׁבְעַת וְתַמְלֹךְ עַל מֵאָה וְעֶשְׂרִים וְשִׁבְעַת מְדִינוֹת.

3) קהלת – פרק ז, פסוק כח

אֲשֶׁר עוֹד בְּקֶשֶׁה נִפְשִׁי וְלֹא מִצְאָתִי אֶדָּם אֶחָד מֵאֶלֶף מִצְאָתִי וְאִשָּׁה בְּכָל אֶלֶף לֹא מִצְאָתִי.

4) קהלת רבה – פרשת ז, אות כח

בְּנֶהֱגָ שִׁבְעוּלָם אֶלֶף בְּנֵי אֶדָּם נִכְנָסִין לְמִקְרָא יוֹצְאִין מִהוֹן מֵאָה לְמִשְׁנָה, יוֹצְאִין מִהוֹן עֶשְׂרֵה לְתַלְמוּד, יוֹצֵא מֵהֶם אֶחָד לְהוֹרָאָה, הַדָּא הוּא דְכָתִיב: "אֶדָּם אֶחָד מֵאֶלֶף מִצְאָתִי".

5) מסכת קידושין דף כט:

וּמַנִּין שְׂאִין אַחֲרֵים מְצוּוִין לְלַמְדָּה? דָּאָמַר קָרָא "וְלַמְדֶּתֶם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם" – אֶת בְּנֵיכֶם, וְלֹא בְּנוֹתֵיכֶם.

6) בראשית רבה – פרשה נח, אות ג

"וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה" – "יִוָּדַע ד' יָמֵי תְּמִימָם וְנִחְלָתָם לְעוֹלָם תְּהִיָּה" (תהלים לז) כשם שהן תְּמִימִים כִּד שְׁנוֹתָם תְּמִימִים.

7) חתם סופר על התורה – פרשת חיי שרה, עמ' עח

<p>האחרונים מלאו כל שנתי כנ"ל, והיינו דקאמר המדרש כשם שהם תמימים בזמנם האחרון כך כל שנתיים תמימים מלמפרע ושזה הוא כוונת הכתוב יודע ה' ימי תמימים אותן מעט ימים שהיו תמימים ונחלתם לעולם תהיה כמו מעולם תהיה מיום שנבראו עד עכשיו — וסמוך זה אלל הכתוב הזה כי בתחלתה נקראת שרי וכשעלתה למדרגה יותר קדושה נקראת שרה וחייתה כשם הזה ובמדריגה הלז מיום היתה בת ל' עד בת קכ"ז שהוא ל"ז שנים גמטרי' ויהי"ו ע"כ ויהי"ו חיי שרה שהיו שרה היה רק גמטרי' ויהי"ו ל"ז שנים כשם שרה, ומ"מ מלאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים כולם היו שני חיי שרה שלמפרע נחשבו השנים כאלו היה שני חיי שרה ולא חיי שרי. [תלד"ק].</p>	<p>ויהיו חיי שרה, במדרש זש"ה יודע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולם תהיה הדיקים כשם שהם תמימים כך שנתיים תמימים. ר"ל כי תמים ממש ח"ל בשום אופן חפי' מרע"ה כתיב ותחסרו מעט מאלקים [כר"ה כ"א]: אלל כל לדיק נקרא תמים לפי ערכו וכלל יום מוסף תמימות עד. שהמול ה' חסר בצחי היום, ומחר עוד יוסף וכן לעולם עד שביום אחרון לפני סילוקו הוא חכלית תמימות שלו, נמלא לכאורה חין לו אלל יום או יומים תמימים הימים האחרונים, אלל שהקצ"ה מחשב אז כל שנתי מיום שנברא לשנים תמימים כיום האחרון הכוא כי כולם היו מדריגות וכולם לעלות למדרגה האחרונה הזאת, והיינו דלחז"ל [קידושי ל"ח]. שאמר מרע"ה היום מלאו ימי ושנתי פי' ע"י שמלאו היום ימי</p>
---	--

8) משלי – פרק לא, פסוק כה [אשת חיל היא אברהם של אבינו לשרה אמנו¹]
 עַל וְהָדָר לְבוּשָׁה, וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן.

¹ עיין מדרש תנחומא אות ד

9) קהלת – פרק ב, פסוק יג

וְרֵאִיתִי אֲנִי שְׁיֵשׁ יִתְרוֹן לַחֲכָמָה מִן הַסְּכָלוֹת פִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ.

10) תולדות יעקב יוסף – פרשת בראשית

ואחר שעשה הבדלה, אז התענן]ג והיתרון הנמשך לאור מן החשך נעשה זה כסא לזה, כמ"ש לקמן בשם מורי זלה"ה ביאור מדרש (בר"ר ג, ח) "ויהי ערב", אלו מעשיהן של רשעים וכו', יעו"ש. וז"ש "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד", ר"ל אחר הבדלה נעשה ערב כסא לבוקר, לכך שניהן יחד, גם הערב, נקרא יום אחד, והבן.

11) תולדות יעקב יוסף – פרשת אמור

ונ"ל דכתבתי במקום אחר "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד" (בראשית א, ה), כי יש יתרון לאור מן החושך, ואז נעשה כסא זה לזה, וגם הערב נעשה בוקר. וז"ש חכמי יבנה (ברכות יז. 2) כשם שהוא משכים למלאכתם וכו', יעו"ש. אמנם הפשוטה נראה לי שיעשה מן ערב בוקר, כמ"ש בזוהר (ח"ב קכח:), זכאה מאן דאחיד בידא דחייביא וכו', וצריך לרדוף אחריו וכו', יעו"ש.

12) תולדות יעקב יוסף – פרשת דברים

והענין, דשמעתי ממורי זלה"ה יתרון האור הנמשך מן החושך וכו', ודפח"ח. ויש בכלל זה יתרון האור הנמשך מן חושך של עצמו, או מחושך של זולתו, וזה ביאור פסוק "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכו'" (בראשית א, ה), יעו"ש שהארי כת' בענין זה.

13) תולדות יעקב יוסף – פרשת אמור

ועצה יעוצה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה (פסחים דף נ:), ואז מעלה האדם גם לימוד שלא לשמה שהי' בחיצונית יכנס לפניו, וכמו שכתבתי ביאור קושיית התוספות בפסחים (שם ד"ה וכאן), איך שנעשה שלא לשמה כסא אל לימוד לשמה, והבן. ובחינה זו הוא באדם פרטי, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, ומעלה בעצמו שלא לשמה על ידי לימודו לשמה.

14) תולדות יעקב יוסף – פרשת חקת

ולזה אמרו בש"ס (פסחים דף נ:): לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. ודקדקו לומר לעולם יעסוק וכו', דדוקא צריך תחלה שלא לשמה. והטעם נ"ל, דשמעתי ממורי ביא[ו]ר פסוק "חֲשַׁבְתִּי דְרָכִי וְאֲשִׁיבָה רַגְלִי אֶל עֲדֹתַיִךְ" (תהלים קיט, נט), כי אם ירצה לקום חצות לילה רק לשם שמים ללמוד, יתגרה בו יצה"ר, לכך עצה יעוצה שיתעורר לדבר לעסוק בצרכיו ודרכיו שיש בו שייכות אל היצה"ר, ואח"כ ואשיבה רגלי אל עדותיך, וכיוצא בזה בשאר ענינים, ודפח"ח. ושפיר אמרו תחלה יעסוק שלא לשמה, שמתוך זה יוכל לבוא לשמה, ואשיבה רגלי אל עדותיך, מה שאין כן כשירצה לעשות מיד לשמה, יתגרה בו היצה"ר להלחם כנגדו ויתבטל מכל וכל, לכך איש החכם בתחבולות יעשה מלחמה, והחכמה תחי' בעלי'.

15) תשואות חן – הקדמת הכותב (ר' גדלי' מליניץ זי"ע)

וכאשר שמעתי מפי הרב המחבר מו"ר ז"ל שאמר במאמרם ז"ל לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה שהוא דווקא כמשמעות מלת לעולם שאין להפטר מזה בתחלת הכנסו לעבודת הש"י וכמו שבלתי אפשר לעלות על שליבת הסולם העליונה אם לא פסע תחילה על שליבה שלמטה ממנה כן צריך להיות שלא לשמה קודם הלשמה ע"כ ודפח"ח. ונחזור לבוא אל הענין

² מרְגֵלָא בְּפוּמִיָּהּוּ דְרַבְּנָן דְּבִבְנָה: "אֲנִי בְרִיָּה, וְחִבְרִי בְרִיָּה. אֲנִי מְלַאכְתִּי בְּעִיר וְהוּא מְלַאכְתּוֹ בְּשָׂדֶה. אֲנִי מְשַׁכֵּים לְמְלַאכְתִּי, וְהוּא מְשַׁכֵּים לְמְלַאכְתּוֹ. כְּשֶׁשָׁם שְׁהוּא אֵינוֹ מְתַגְדֵּר בְּמְלַאכְתִּי, כִּדְ אֲנִי אֵינוֹ מְתַגְדֵּר בְּמְלַאכְתּוֹ. וְשָׂמָא תְּאֵמֵר: אֲנִי מְרַבָּה, וְהוּא מְמַעִיט — שְׁנִינִי: אֶחָד מְרַבָּה וְאֶחָד מְמַעִיט וּבְלֵבֵד שְׂיִכְוִין לְבוֹ לְשָׁמִים".

16) בית אהרן – פרשת נצבים, עמ' קכט.³ (ר' אהרן מקארלין זי"ע)

...שצריך לראות שיהיה הקומה שלו בשלימות. וכשמשלים כל אחד הקומה שלו אזי יהיה שלימות לכל העולם. כי אין באפשרי להיות שלימות הגמור בלתי אם כל ישראל הם באגודה אחת וכל אחד רואה להשלים קומתו להקב"ה ע"י שיסגל מצות ומעש"ט ובלי זאת אין באפשרי להיות קומה שלימה לעולם. וכפי שאומרים בשם הרב הצדיק הקדוש מורינו הרב רש"ק זצ"ל. למשל שהיה צריך מלך אחד ליקח איזה דבר ממקום גבוה מאוד ולא היה לו כ"כ סולמה הרבה. מה עשה? העמיד כמה אנשים אחד על חבירו עד שהגיע העליון למקום הגבוה שהיה הדבר מונח שם. והנה אין באפשרי לומר שהאיש העומד על הארץ אינו צריך לזה. הלא אם ילך האיש ההוא ממקומו יפלו כולם. כן הוא הדבר ממש בקדושת הקב"ה. כי באמת אין באפשרי להשיג חיות הבורא ב"ה בלתי אם יש ששים רבוא ישראל והם כללות ישראל. והגם שיש בה אנשים קטני הערך עכ"ז בלעדם לא ישיגו הגדולים חיות הבורא ב"ה. וכל הצדיקים המשיגים חיות הבורא ב"ה מחוייבים להחאחד עם כל ישראל. לזאת צריך כל איש ישראל להכין עצמו להיות קומה שלימה כ"א לפי ערכו וערך נשמתו.

17) ספר המקנה על מסכת קידושין – הקדמה [פתחא זעירא], אות מב (ר' פנחס הלוי הורוויץ זצ"ל)

<p>מי ימצא להיות במדרגות אשה לקבל בכל חילו כמו שאמר הכתוב אמת קנה ואל תמכור אלא בעוד שהוא רחוק מפנינים לקבל פנימיות החכמה כמו שמצינו שאמרו דבר זה צריך לפני ולפנים כבר נעשה מוכר לאחרים וזהו שאמר רחוק מפנינים מכרה לך צריך התלמיד לקבל בכל חילו וכתו אשר ימצא לו כדי שיתקרב לפנימיות החכמה:</p>	<p>מב ויש לפרש בזה מה שאמר אדם אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלא לא מצאתי לפי שקראו הקדמונים המשפיע בשם איש והמקבל בשם אשה כבר פירשו חכמינו ז"ל בפסוק זה אלף נכנסים למקרא וכו' יצא אחד להוראה הרי אחד מאלף ועל זה אמר ואשה בכל אלה לא מצאתי שיהיה בבחינת מקבל מרבו כל צרכו אלא כמעט שקיבל נעשה בבחינת איש והיינו דאמר אשת חיל</p>
--	---

18) מסכת תענית דף ז.

אמר רב נחמן בר יצחק למה נמשלו דברי תורה כעץ שנאמר "עץ חיים היא למחזיקים בה" (משלי ג, יח) לומר לך מה יצא קטן מדליק את הגדול, אף תלמידי חכמים קטנים מחזיקים את הגדולים והיינו דאמר רבי חנינא הרבה למדתי מרבתי ומחבירי יותר מרבתי ומתלמידי יותר מכולן

19) במדבר (קרח) – פרק יח, פסוק כז (ע"פ אמרי יוסף – סוף פרשת קרח בשם מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע)
 ונחשב לכם תרומתכם פדגון מן הגרון וכמלאה מן היקב.

20) מסכת חולין דף קלו.

חטה אחת פוטרת את הכרי

21) מסכת פסחים דף לג:

פי אתא רב הונא בריה דרב הושע, אומר: אומר קרא "ראשית" — ששנייה ניכרין לישראל...

³ בשם ר' שלמה מקארלין זי"ע